

ZELEŇÍ

Příručka pro nové členky a členy

Úvodní slovo

Milé Zelené, milí Zelení,

Vítejte ve společenství lidí, kteří věří v budoucnost naší planety a v potenciál každého jednotlivce přispět k jejímu zdravému a harmonickému životu.

Že to zní moc velkolepě a vy jste se přidali kvůli tomu, že vám vadí stav cyklostezek ve vašem městě? I tak jste tady správně. Právě propojování drobných věcí, které ovlivňují náš život, s dlouhodobou snahou o budoucnost celé planety je to, co odlišuje Zelené od všech ostatních politických stran.

Děkujeme vám upřímně za tento krok. Vstup do politické strany vyžaduje v Česku odvahu a vy jste ji projevili. Vážíme si toho.

Co najdete v této brožuře? Na prvním místě přehled toho, co sdílíme jako ty nejdůležitější zelené hodnoty – a to nejen mezi námi v české Straně zelených, ale s lidmi v zelených stranách na celém světě.

Potom se podíváme na to, jak je strana organizovaná a funguje. Pro někoho může být celá struktura a množství pojmů a zkratk trochu komplikovaná, ale věříme, že v krátké době se dokážete v tom nejdůležitějším zorientovat.

Hned poté následuje to nejdůležitější: 10 + 1 způsobů, jak se zapojit. Protože politická strana je jen tak silná, jak aktivní jsou její členky a členové.

A nakonec najdete několik informací z historie českých a evropských zelených, včetně úspěchů, které máme za sebou. Vstupem do Strany zelených se totiž nepřidáváte jen k zeleným v Česku. Ve skutečnosti se stáváte součástí celosvětového hnutí, které se neustále snaží o lepší, zelenější a spravedlivější svět.

A my se moc těšíme na to, jak na tom budeme spolupracovat

Gabriela Svárovská & Matěj Pomahač

spolupředsednická dvojice

Proč máme v Zelených spolupředsednictví?

Ten hlavní důvod zná každý z nás: na důležité věci v životě by člověk prostě neměl být sám. Důvodů pro spolupředsednictví je ale víc:

- *Nejsme za svoji funkci placeni, dvojice lídrů si tak může práci lépe rozdělit a zvládnout toho víc.*
- *Nejsme strana jedné osobnosti. Pokud někomu nesedí jeden z dvojice, může mu být bližší ten druhý. Nebo ta druhá.*
- *Rovnost žen a mužů pro nás není jen teoretická věta v programu, ale reálná praxe.*
- *A dáváme tím najevo, že se umíme domluvit, což se v dnešní polarizované době hodí.*

Zelené hodnoty

Pod tím, co jsou to zelené hodnoty, si každý může představit něco jiného. Jako všechny zelené strany na světě vycházíme z Charty světových zelených a její základní hodnoty najdete zde. Celou Chartu pak najdete na <https://www.zeleni.cz/dokumenty-ke-stazeni>.

Ekologická moudrost

Jsme si vědomi, že lidé jsou součástí přírody. Jsme si vědomi, že lidská společnost závisí na ekologických zdrojích planety. A jsme si vědomi, že to vyžaduje naučit se žít v rámci ekologických mezí a omezené dostupnosti zdrojů planety.

Sociální spravedlnost

Klíčem k sociální spravedlnosti je vyvážené rozdělování sociálních i přírodních zdrojů a zajištění rovných příležitostí. Není sociální spravedlnost bez spravedlnosti ekologické a naopak.

Participativní demokracie

Usilujeme o demokracii, v níž mají všichni právo vyjadřovat své názory a podílet se na rozhodování. To vyžaduje přístup ke všem relevantním informacím nutným pro jakékoliv rozhodování a posílením přístupu ke vzdělání, ale také odbourávání nerovností v míře bohatství a moci, které lidem brání účastnit se důležitých rozhodovacích procesů.

Nenásilí

Usilujeme o kulturu míru a spolupráce mezi státy i mezi lidmi. Bezpečnost by měla spočívat především ve spolupráci, zdravém rozvoji, v respektu k lidským právům a demokracii a v bezpečném životním prostředí.

Udržitelnost

Možnosti lidského rozvoje v biosféře jsou omezené. Je třeba zachovat biologickou rozmanitost – udržitelným využíváním obnovitelných zdrojů a zodpovědným využíváním zdrojů neobnovitelných. Pro zajištění udržitelného rozvoje je nezbytné bojovat proti chudobě a mít fungující sociálně spravedlivou společnost.

Respekt k rozmanitosti

Respektujeme kulturní, jazykovou, etnickou, sexuální, náboženskou a duchovní rozmanitost. Hájíme právo každé osoby na prostředí, které bere ohled na její důstojnost a prospívá jejímu fyzickému zdraví a duševní pohodě.

Proč jsem u Zelených

„Zajímá mě, co se děje v mém okolí, a ráda bych to ovlivňovala. Nové stavby v naší čtvrti, změny tramvajových linek, budoucnost místní polikliniky – taková témata by politici a úředníci měli projednávat s námi, aktivními občany, a brát naše názory vážně.“

Proč jsem u Zelených

„Rád chodím na demonstrace, happeningy a podobné akce. Doma se na mě dívají trochu skrz prsty, ale myslím si, že je důležité tímhle způsobem jednak upozorňovat na šíření nebezpečných ideologií, jednak poukazovat to pozitivní, co bychom jako společnost měli sdílet.“

Jak Strana zelených funguje

V tuto chvíli jste pravděpodobně nezařazenou členkou či členem strany. To vám dává právo účastnit se stranických akcí, získávat informace a účastnit se debaty na Zeleném fóru. Dalším krokem je stát se členem či členkou některé **základní organizace (ZO)**. Ty se typicky zřizují na úrovni měst či menších oblastí.

Všechny základní organizace v kraji tvoří **krajskou organizaci (KO)**. V čele každé základní i krajské organizace stojí **předsedkyně nebo předseda**, případně **spolupředsedkyně a spolupředseda (spolupředsednictví)**. Širší vedení základní nebo krajské organizace se jmenuje **rada**. Základní organizace se schází – někde častěji, někde méně často na **členské schůzi**; delegáti a delegátky ze základních organizací v celém kraji přibližně jednou za půl roku na **krajské konferenci**. Obojí se může konat také online. Přečtěte si, jak **schůze probíhá**.

Ke vzniku členství v základní organizaci je třeba přijít na její schůzi, kde se o vašem členství bude hlasovat. Správně by vás měl zástupce vaší nejbližší ZO během pár týdnů kontaktovat a na schůzi pozvat, ale chyby se dějí, a tak můžete celý proces urychlit tím, že se na nějakou organizaci přímo obrátíte (nemusí to být ta nejbližší, třeba je pro vás pohodlnější patřit tam, kde studujete nebo pracujete). Kontakty najdete na webu nebo vám poradí naše hlavní kancelář na info@zeleni.cz

Nejvyšším orgánem Strany zelených je **sjezd**, který se koná zpravidla jednou ročně. Nejvyšším orgánem mezi sjezdy je zhruba čtyřicetičlenná **republiková rada**, která přijímá důležitá rozhodnutí jako schvalování kandidátek, rozpočtu nebo volebního programu.

Užším výkonným orgánem je **předsednictvo** volené sjezdem. Obvykle mívá sedm členů, mezi které patří **spolupředsedkyně a spolupředseda**. Předsednictvo zodpovídá za vedení a chod strany a řeší běžnou politickou agendu. K ruce jim je pak nevelký stranický aparát: hlavní manažer a lidé odpovědní za komunikaci nebo fundraising.

Jednání orgánů Strany zelených jsou veřejná. Pokud se jich zúčastníte (což doporučujeme), můžete vystoupit v rozpravě a sdílet svůj názor. Na jednání předsednictva dostává členstvo pozvánku mailem, často probíhají také online.

Odborné sekce pro jednotlivé oblasti (například doprava, vzdělávání, lidská práva), složené z členů i nečlenů strany, připravují dlouhodobé programové podklady i návrhy aktuálních vyjádření.

Činnost Strany zelených a dodržování předpisů kontrolují **revizoři** v základních organizacích a různé **revizní a kontrolní komise**. Spory mezi členy řeší **ombudsman(ka)** Strany zelených.

Zkratky

FKK finanční kontrolní komise
HK hlavní kancelář
HŘ hospodářský řád
KK krajská konference
KO krajská organizace
KRK krajská revizní komise

MK městská konference
MO městská organizace
OS odborná sekce
PSZ Předsednictvo Strany zelených
RKO Rada krajské organizace
RMO Rada městské organizace

RR Republiková rada
RSO rozhodčí a smírčí orgán
RZO Rada základní organizace
ÚRK Ústřední revizní komise
ZO základní organizace

Celá tato struktura a její fungování je popsána ve stanovách Strany zelených a dalších vnitrostranických předpisech. Všechny je najdete na stranické wiki na <https://wiki.zeleneforum.cz/cs/predpisy> – část wiki je přístupná veřejně, část je jen interní a dostanete se tam stejným jménem a heslem jako na Zelené fórum.

Proč jsem u Zelených

„Myslím, že na promýšlení a řešení problémů by se měli víc podílet lidé, kteří jim skutečně rozumějí. Ve své profesní oblasti jsem odbornice a postupně jsem nasbírala spoustu zkušeností. Ráda bych teď přispěla k tomu, aby se v téhle oblasti začaly věci měnit k lepšímu.“

10+1 způsobů, jak se zapojit do činnosti Zelených

Strana je jen tak dobře fungující instituce, jak jsou aktivní lidé v ní. Není to firma, úřad ani nezisková organizace – i když od každého něco se v ní projevuje. Pro dobré fungování strany je zásadní, aby se její členky a členové na jednotlivých úrovních zapojovali, nabízeli své zkušenosti, aktivitu a čas, a aby se do činnosti zapojovalo co nejvíc lidí.

- 1 Pokud se tak ještě nestalo, připojte se na některý z pravidelných online callů pro nováčky. Zhruba jednou měsíčně se na dálku bavíme s novými lidmi v Zelených a máte možnost se zeptat na cokoliv nebo nám sdělit, co je pro vás důležité.
- 2 Přidejte se do základní organizace tam kde žijete a chodte na schůze své základní organizace. Můžete tak osobně poznat co nejvíce lidí z vašeho okolí, Primárně se tam řeší komunální politika, ale zdaleka ne jen to. Nechejte se zvolit jako delegát/ka i na krajskou konferenci a sjezd. Umožní vám to poznat další úrovně fungování strany a další zajímavé lidi. Pokud nemáte jasno, co taková věc obnáší, nebojte se zeptat.

Proč jsem u Zelených

„Baví mě seznamovat se s lidmi a na politické straně se mi líbí, že je to vlastně síť rozprostřená po celé zemi. Díky tomu se člověk může rychle a snadno propojit s mnoha lidmi z celého Česka nebo i zahraničí, leccos společně zažít a leccos užitečného vymyslet a podniknout.“

- 3 Jezděte na další zelené akce. Pravidelně zveme na Zelené letní školy, vánoční večírky a další neformální zelené akce, na akce Evropských zelených nebo jiných spřátelených organizací. V některých krajích mají také pravidelně různá neformální setkání a akce.
- 4 Buďte aktivní na Zeleném fóru – vzneste vlastní téma nebo se zapojte do existujících diskusí. Pokud máte s používáním fóra problém, napište na it@zeleni.cz
- 5 Zapojte se do některé z odborných sekcí. Odborné sekce připravují pro stranu různé analýzy a návrhy aktuálních stanovisek nebo programových bodů, probíhá v nich také průběžná diskuse. Vstupte do odborné sekce, která odpovídá vašemu profesnímu zaměření, a přiveďte do ní i další členy – do sekcí mohou vstupovat také nestranící. Pokud máte pocit, že je zde téma, ke kterému máte co říci, a kterému se žádná odborná sekce nevěnuje, můžete společně s dalšími zájemci (které můžete najít třeba na Zeleném fóru) založit novou sekci nebo pracovní skupinu. Získáte tak tým lidí, kteří vám pomohou s prací na vašem tématu a vytvoříte odbornou kapacitu, na které strana bude moci dále stavět. A pokud nevíte, jak svou odbornost využít, napište nám na info@zeleni.cz a něco vymyslíme.,
- 6 Nabídněte nám své dobrovolnictví – ať už specializované schopnosti, nebo obecný čas. Často potřebujeme vypomoci s konkrétní prací třeba v oblasti IT, grafiky nebo rešerší, nebo prostě jen odstěhovat krabice.
- 7 Začněte Zeleným posílat finanční příspěvek. Politika se nedá dělat bez peněz – provoz strany i komunikace s veřejností něco stojí. Financování Strany zelených je zcela transparentní a do značné míry se opírá o drobné dary příznivců a členů. Podle svých možností straně přispívejte a zkuste ve svém okolí najít lidi, kteří by mohli přispívat také. Darovat je možné skrze web dary.zeleni.cz
- 8 Mluv o tom, co Zelení dělají. Aby strana mohla prosazovat svou politiku, potřebuje aby se o tom mluvilo. Občas si s lidmi ve svém okolí popovídejte o tom, proč jsi u Zelených a oč Zelení usilují. Obhajujte zelenou politiku na sociálních sítích a v médiích, mluv o ní na veřejnosti. Zapojte se do předvolebních kampaní.

9 Zapojte se do komunální politiky. Strana prosazuje své cíle prostřednictvím členů a příznivců, kteří jsou voleni do veřejných funkcí. Zajděte se podívat na jednání zastupitelstva své obce nebo se na něj podívejte z videozáznamu. Nechte se jako zástupkyně/zástupce Zelených jmenovat do některého radničního výboru nebo komise. Nechte se zvolit na kandidátku Zelených do komunálních a časem třeba i do krajských nebo celostátních voleb. Politika je řemeslo, které se nejlépe naučíte praxí.

10 Buďte aktivním občanem. Zelení se od jiných stran odlišují širším pojetím politiky: své cíle prosazují jednak běžnými metodami politických stran (s důrazem na etičnost a transparentnost), jednak občanským aktivismem. Navazujte kontakty s neziskovými organizacemi i neformálními iniciativami. Podepisujte petice a otevřené dopisy, chodte na demonstrace a happeningy a všimněte si toho, co se děje ve Vašem okolí – jistě časem dostanete nápad na akci, kterou zorganizujete přímo vy.

Mladí Zelení

Mládežnická organizace je nezávislým spolkem, se kterým ale úzce spolupracujeme. Pokud je vám do 30 let, můžete zvážit se přidat také k nim – zejména pokud je vám blízký aktivismus nebo vás zajímá spolupráce na mezinárodních projektech v rámci zelených mládežnických organizací po Evropě. Více informací o činnosti Mladých zelených najdete na webu <https://www.mladi-zeleni.cz/> a na jejich sociálních sítích.

Proč jsem u Zelených

„Baví mě vstupovat do společenské debaty a pokoušet se trochu ovlivňovat veřejné mínění. Sleduji komentáře k aktuálnímu dění v médiích i na sociálních sítích a často do nich také sám přispívám.“

Proč jsem u Zelených

„Přitahuje mě politické řemeslo. Bedlivě sleduji celorepublikové i místní politické střety, volební kampaně, vyjednávání koalic a fungování parlamentu i zastupitelstva. Ráda bych se do politiky aktivně zapojila.“

Historie Zelených v Česku

- Listopadové revoluci těsně předcházely ekologické demonstrace v Teplicích a pražské Stromovce, **1989**
Strana zelených založena 9. prosince
- V prvních svobodných volbách Strana zelených se 4,1 % těsně neprošla do parlamentu, **1990**
ale na podzim uspěla v komunálních volbách v řadě měst
- V rámci koalice LSU získali zelení tři poslance; následoval však dlouhodobý útlum **1992**
- Podpora nevládních organizací, relativní úspěch v parlamentních volbách, **2002**
do Strany zelených masově vstupují členové ekologických a občanských iniciativ
- Úspěch Strany zelených v krajských volbách na jižní Moravě; v Praze zvolen první senátor Jaromír Štětina **2004**
- Vzrůstající zájem veřejnosti a médií, vyjádření podpory Václava Havla, **2006**
úspěch v parlamentních volbách (6,29 %) a vstup do vlády
- Vyslovení nedůvěry vládě, neúspěch v následných volbách roku 2010 **2009**
- Zvoleni dva senátoři s podporou Zelených – Eliška Wagnerová a Libor Michálek **2012**
- Strana zelených s 3,19 % nejsilnější mimoparlamentní stranou **2013**
- senátoři Václav Láska, Václav Hampl a Jitka Seitlová, **2014**
Zelení součástí nových reformních koalic na magistrátech v Praze a Brně
- Zvoleni dva senátoři s podporou Zelených – Petr Orel a Ladislav Kos **2016**
- Neúspěch ve sněmovních volbách, který znamenal ztrátu příjmů ze státních příspěvků **2017**
- Spolupředsednictví na celostátní úrovni, úspěch v krajských volbách: jsme zastoupeni v šesti krajích **2020**
- Návrat do celoměstského zastupitelstva v Brně, **2022**
střídavé výsledky v komunálních volbách, oslabení v Senátu
- Podpora prezidenta Petra Pavla v 2. kole prezidentské volby **2023**
- Dvě zelené poslankyně: Gabriela Svárovská a Irena Ferčíková Konečná **2025**

Zelení v Evropě

- 1973** Ve Velké Británii založena první evropská zelená politická strana
- 1980** Založení Zelení (Die Grünen) v Německu, svého času nejsilnější a nejlivnější evropská zelená strana
- 1983** Die Grünen vstupují do spolkového sněmu
- 1995** Zelení poprvé členy vlády ve Finsku
- 1998** Němečtí Zelení uzavírají „rudo-zelenou“ koalici s SPD, v níž je předseda Joschka Fischer populárním ministrem zahraničí
- 2004** Založena Evropská strana zelených; Indulis Emsis v Lotyšsku prvním zeleným šéfem vlády na světě
- 2010** Caroline Lucas ve Spojeném království první zelenou poslankyní ve většinovém systému na světě
- 2011** Winfried Kretschmann předsedou vlády desetimilionové německé spolkové země Bádensko-Württembersko
- 2014** Po evropských volbách je parlamentní skupina zelených šestá nejsilnější, s 50 poslanci z 16 zemí
- 2015** Raimonds Vējonis v Lotyšsku prvním zeleným prezidentem na světě
- 2016** V obou opakovaných přímých volbách byl rakouským prezidentem zvolen kandidát a bývalý předseda zelených Alexander Van der Bellen
- 2019** Zelená vlna v Západní Evropě posiluje Zelenou frakci v Europarlamentu na 4. pozici dle počtu europoslanců
- 2020** Zelení poprvé ve vládě v Rakousku
- 2021** Zelení jako 2. nejsilnější vládní strana v Německu
- 2022** Zelení součástí vlády v Německu, Rakousku, Belgii, Finsku, Irsku, Lucembursku a Černé hoře
- 2024** Zelená frakce v Europarlamentu mírně oslabuje

Kontakty

Strana zelených
Řešovská 495/18
181 00 Praha 8

Adresa kanceláře:
Petrohradská 438/13
110 00 Praha 10

www.zeleni.cz
info@zeleni.cz

Spolupředsednická dvojice
Gabriela Svárovská a Matěj Pomahač
společný e-mail: spolu@zeleni.cz

Hlavní manažerka strany
Kamila Válková
+420 733 536 792
kamila.valkova@zeleni.cz

Sociální sítě:

Facebook:
<https://www.facebook.com/stranzelenych>

Bluesky:
<https://bsky.app/profile/zeleni.cz>

Instagram:
<https://www.instagram.com/zeleni.cz>

Youtube:
<https://www.youtube.com/stranzelenych>

ZELENÍ